

Sygn. akt II DO 47/20

UCHWAŁA

Dnia 23 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Tomczyński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Konrad Wytrykowski

Jarosław Sobutka

Protokolant Karolina Majewska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w G. Justyny Krygier - Pękali
w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 23 września 2020 r.

w sprawie zażalenia Prokuratora Rejonowego w G. na uchwałę Sądu
Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z 4 marca 2020 r. – sygn. PK I SD
(...) w przedmiocie odmowy zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności
karnej M. J. – prokuratora Prokuratury Okręgowej w P. za czyny z art. 157 § 2 kk i
z art. 216 § 1 kk w zw. z art. 12 § 1 kk

uchwała:

**uchyla zaskarżoną uchwałę i przekazuje sprawę do
ponownego rozpoznania Wydziałowi Pierwszemu Izby
Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego.**

UZASADNIENIE

Sygn. akt II DO 47/20

Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym uchwałą z dnia 4 marca 2020 r., sygn. akt PK I SD (...), po rozpoznaniu wniosku Prokuratora Rejonowego w G. z dnia 15 stycznia 2020 r., sygn. akt PR Ds. (...) na podstawie art. 135 § 1 i 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 740 ze zm.), odmówił zezwolenia

na pociągnięcie M. J. - prokuratora Prokuratury Okręgowej w P. do odpowiedzialności karnej za czyny polegające na tym, że:

1. w dniu 07 stycznia 2019 roku w L. w mieszkaniu przy ul. S., szarpał i uderzył pięścią w twarz małoletniego J. C. , w wyniku czego pokrzywdzony doznał sińców i otarć naskórka na kończynie górnej lewej oraz stłuczenia żuchwy, skutkującego bolesnością i bólowym ograniczeniem ruchomości, które to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządu ciała i rozstrój zdrowia na czas nie dłuższy niż 7 dni - to jest o czyn z art. 157 § 2 k.k.;

2. w okresie od 15 kwietnia 2018 roku do 07 stycznia 2019 roku w L. w mieszkaniu przy ul. S. , w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wielokrotnie znieważał małoletniego J. C. słowami powszechnie uznawanym i za obełżywe - to jest o czyn z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

Powyższa uchwała została zaskarżona w całości na niekorzyść prokuratora Prokuratury Okręgowej w P. M. J. , przez Prokuratora Rejonowego w G., który w złożonym zażaleniu zarzucił zaskarżonej uchwale:

1. obrazę przepisów postępowania mających wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze, poprzez dokonanie analizy wniosku oraz zgromadzonego materiału dowodowego w kontekście możliwości przesądzenia o odpowiedzialności karnej prokuratora M. J. , podczas gdy zgodnie ze wskazanym przepisem, sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, poprzez uznanie, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie uzasadnia w sposób dostateczny podejrzenia popełnienia przez M.J. przestępstw określonych w art. 157 § 2 k.k. i art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zgodna z zasadami logicznego myślenia, wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, prowadzi do wniosku, że zgromadzony materiał dowodowy w postaci zeznań pokrzywdzonego, poparty uzyskanymi opiniami biegłych z zakresu psychologii i medycyny sądowej, jak również zeznaniami świadków A. C. i E. M. , uzasadnia w stopniu dostatecznym podejrzenia popełnienia przestępstwa przez M. J. zaś wnioski o zezwolenie na ściganie i pociągnięcie do odpowiedzialności karnej jest w pełni uzasadnione.

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały i zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora

Prokuratury Okręgowej w P. M. J. , w stosunku do którego, w toku postępowania przygotowawczego prowadzonego pod sygn. PR Ds (...) przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w G. zgromadzono materiał dowodowy wskazujący na dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstw polegających na tym, że:

1. w dniu 07 stycznia 2019 roku w L. w mieszkaniu przy ul. S. szarpał i uderzył pięścią w twarz małoletniego J.C. , w wyniku czego pokrzywdzony doznał sińców i otarć naskórka na kończynie górnej lewej oraz stłuczenia żuchwy, skutkującego bolesnością i bólowym ograniczeniem ruchomości, które to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządu ciała i rozstrój zdrowia na czas nie dłuższy niż 7 dni, tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k.,
2. w okresie od 15 kwietnia 2018 roku do 07 stycznia 2019 roku w L. w mieszkaniu przy ul. S. w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wielokrotnie znieważał małoletniego J. C. słowami powszechnie uznawanymi za obelżywe, tj. o czyn z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zaskarżona uchwała nie mogła się ostać, aczkolwiek z innych przyczyn niż wskazane w treści zażalenia.

W dniu 14 lutego 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2020.190 ze zm.).

Wyżej wskazaną ustawą dokonano w szczególności zmiany treści art. 27 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym oraz art. 145 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. 2017 r., poz. 1767).

W art. 27 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym dodano pkt 1 lit. a. Z przepisu art. 27 § 1 pkt 1 lit.a. wynika teraz wprost, że do właściwości Izby Dyscyplinarnej należą sprawy o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury.

Jednocześnie zmieniono treść art. 27 § 3 pkt 2 ustawy o Sądzie Najwyższym. Przepis tego artykułu stanowi aktualnie, że Wydział Pierwszy Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego rozpoznaje w szczególności sprawy sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury dotyczące:

1. przewinień dyscyplinarnych, rozpoznawane w pierwszej instancji przez Sąd Najwyższy,

2. zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie.

Natomiast w art. 145 ustawy Prawo o prokuraturze dodano § 1 lit. a., który stanowi, że w sprawach, o których mowa w art. 135, orzeka w pierwszej instancji Sąd Najwyższy w składzie jednego sędziego Izby Dyscyplinarnej, a w drugiej instancji Sąd Najwyższy w składzie trzech sędziów Izby Dyscyplinarnej.

Oczywistym jest zatem, że w wyniku tych zmian, od dnia 14 lutego 2020 r. do rozpoznawania spraw o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej w pierwszej instancji nie jest już właściwy Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym, lecz Sąd Najwyższy w Izbie Dyscyplinarnej, w Wydziale Pierwszym, w składzie jednego sędziego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2020r., sygn. akt II DZP 1/20; również uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2020 r., sygn. akt II DO 45/20).

Tymczasem zaskarżona uchwała zapadła w dniu 4 marca 2020 r., czyli już po wejściu w życie wskazanych wyżej zmian, a mimo to została wydana przez Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym, który działał w składzie trzech prokuratorów.

Została zatem wydana z obrazą art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze, gdyż nienależyta obsada sądu zachodzi nie tylko wtedy, gdy sąd orzekał w składzie nieznanym ustawie, ale również wówczas „gdy sąd orzekał w składzie wprowadzie znanym ustawie, ale nieprzewidzianym przez obowiązujące przepisy dla danego rodzaju spraw” (Dariusz Świecki, Komentarz aktualizowany do art.439 Kodeksu postępowania karnego, LEX/el., 2020).

Przepis art. 439 § 1 k.p.k. w sposób kategoryczny nakazuje w tej sytuacji uchylenie orzeczenia dotkniętego wadą mająca charakter bezwzględnej przyczyny odwoławczej, zaś w przypadku uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. jedynym dopuszczalnym orzeczeniem następczym jest przekazanie sprawy do rozpoznania właściwemu sądowi.

Zaskarżona uchwała podlega zatem uchyleniu a sprawa przekazaniu do ponownego rozpoznania sądowi właściwemu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia.